

Työryhmän lausuntopyyntö valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevasta muistiosta sekä valmiuslain yleisistä kehittämistarpeista

Johdanto

Valmiuslain kokonaisuudistusta valmisteleva työryhmä pyytää lausuntoa valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevasta muistiosta. Samalla on myös mahdollisuus esittää näkemyksiä ja huomioita valmiuslain yleisistä kehittämistarpeista.

Tausta

Valtioneuvosto asetti 6.10.2022 työryhmän valmistelemaan valmiuslain kokonaisuudistusta (jäljempänä valmiuslakityöryhmä). Työryhmän tehtävänä on arvioida valmiuslain ajantasaisuus, toimivuus ja kehittämistarpeet sekä valmistella uudistuksen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavat säädösehdotukset. Työryhmän työtä seuraa ja tukee valtioneuvoston asettama parlamentaarinen seurantaryhmä.

Valmiuslakityöryhmän yhtenä tehtävänä on selvittää ja arvioida valmiuslain käyttöönoton kannalta keskeisen varautumisvelvollisuuden sääntelyn täsmentämistarpeet sekä laatia sitä koskevat tarpeelliset säännösehdotukset. Valmistelussa on lisäksi selvitettävä, voidaanko valmiuslain velvoitteet normaalioloissa (varautuminen) ja sen käyttöönottilanteissa (kriisijohtaminen) täsmentää toiminnalliseksi kokonaisuudeksi.

Lausuntopyynnön kohteena olevassa muistiossa käsitellään valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevan sääntelyn lähtökohtia ja mahdollisia kehittämistarpeita. Muistio sisältää myös valmiuslakityöryhmän alustavat ehdotukset valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevan sääntelyn kehittämiseksi. Ehdotukset ovat lähinnä kehitettävän sääntelyn sisältöä ja rakennetta yleisesti hahmottavia eivätkä ne välttämättä edusta työryhmän lopullista kantaa. Muistio ei sisällä säännösluonnoksia.

Valmiuslakityöryhmä haluaa tässä yhteydessä kerätä sidosryhmiltä palautetta ja näkemyksiä myös yleisemmin valmiuslain kehittämistarpeista ja niistä näkökulmista, joita tulisi ottaa huomioon valmiuslain kokonaisuudistusta koskevassa lainvalmistelussa.

Tavoitteet

Valmiuslain kokonaisuudistuksen tavoitteena on saattaa valmiuslaki vastaamaan nykyaikaista käsitystä yhteiskunnan kokonaisturvallisuudesta ja sitä uhkaavista tekijöistä

sekä erilaisten vaikutuksiltaan vakavien uhka- ja häiriötilanteiden tunnistamisesta. Tavoitteena on johdonmukainen, ajantasainen ja perustuslain kanssa sopusoinnussa oleva sääntelykokonaisuus, joka tarjoaa edellytykset tehdä erilaisten poikkeustilanteiden hallitsemiseksi oikea-aikaiset päätökset sekä sisältää asianmukaiset ja riittävät toimivaltuudet näiden päätösten toteuttamiseksi.

Hallituksen esitysluonnos on tarkoitus lähettää lausuntokierrokselle vuoden 2024 loppuun mennessä. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2025.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön 15.2.2024 mennessä suomen tai ruotsin kielellä. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Vaihtoehtoisesti lausunnon voi myös lähettää sähköpostitse oikeusministeriön kirjaamoon, osoitteeseen kirjaamo.om(at)gov.fi. Lausunnoissa pyydetään käyttämään viitteenä diaarinumeroa VN/5137/2022. Viranomaisten, joilla on käytössä VAHVA-asianhallintajärjestelmä, tulee viedä lausuntonsa lisäksi VAHVAAan.

HUOM! Kaikki lausuntopalvelu.fi:ssä annetut lausunnot ovat julkisia ja ne julkaistaan myös valtioneuvoston hankeikkunassa. Mikäli lausuntonne kuitenkin sisältää salassa pidettävää tietoa, lähetättehän kyseiset tiedot erillisenä liitteenä asianmukaisin salassapitomerkinnöin oikeusministeriön kirjaamoon.

Myös jakelulistan ulkopuoliset voivat halutessaan antaa lausuntonsa. Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivuilta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Käsittelyn helpottamiseksi pyydetään, että vastaukset jaotellaan lausuntopyyntöissä ilmoitettujen väliotsikoiden mukaisesti.

Aikataulu

Lausunto pyydetään toimittamaan viimeistään 15.2.2024.

Valmistelijat

Lisätietoja:

Työryhmän puheenjohtaja, yksikön päällikkö Timo Makkonen, puh. +358 295 150 230 (timo.makkonen@gov.fi)

Lainsäädäntöneuvos Marietta Keravuori-Rusanen, puh. +358 295 150 060 (marietta.keravuori-rusanen@gov.fi)

Liitteet:

[Valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskeva muistio FI.pdf](#)

[Promemoria om skyldigheten enligt beredskapslagens att vidta förberedelser SV.pdf](#)

Jakelu:

Ahvenanmaan maakuntahallitus
Akava ry
Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Amnesty Finland
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA
Business Finland Oy
Digi- ja väestötietovirasto
Eduskunnan kanslia
Eduskunnan oikeusasiamies
Elinkeinoelämän keskusliitto
Elintarviketeollisuusliitto ry
eläkeläisliittojen eturyhmä EETU ry
Eläketurvakeskus
Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas
Energiateollisuus ry
Energiavirasto
Etelä-Karjala
Etelä-Pohjanmaa
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Etelä-Savo
Etelä-Savon ELY-keskus
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus
Ficom
Finanssiala ry
Finanssivalvonta
Finavia Oyj
Geologian tutkimuskeskus
Hansel Oy
Helsinki
Henkilöstöala HELA ry
Henkilöstöpalveluyritysten liitto
Huoltovarmuuskeskus
HUS
Hyvil Oy
Hyvinvointiala HALI ry
Hämeen ELY-keskus

Hätäkeskuslaitos
Ihmisoikeuskeskus
Ilmastopaneeli
Ilmatieteen laitos
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Uusimaa
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto
Kaakkois-Suomi ELY-keskus
Kainuu
Kainuun ELY-keskus
Kansalaisareena ry
Kansaneläkelaitos
Kanta-Häme
Kaupan liitto ry
Kavi
KEHA-keskus
Kemianteollisuus ry
Keski-Pohjanmaa
Keski-Suomen ELY-keskus
Keski-Suomi
Keski-Uusimaa
Keskuskauppakamari
Keskusrikospoliisi
Keva
Kiinteistöyönantajat ry
Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Kirkkohallitus
Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry
Kunta-alan ja hyvinvointialueiden työnantajajärjestö
Kymenlaakso
Lapin aluehallintovirasto
Lapin ELY-keskus
Lappi
Lapsiasiavaltuutettu
Liikenne- ja potilasvahinkolautakunta
Liikenne- ja viestintäministeriö
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom
Liikenneturva
Linja-autoliitto ry
Logistiikkayritysten Liitto ry
Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Luonnonvarakeskus
Luontopaneeli
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uusimaa
Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus
Lääketeollisuus ry
Maa- ja metsätalousministeriö
Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry
Maahanmuuttovirasto
Maanmittauslaitos

Maanpuolustuskoulutusyhdistys
Maatalousyrittäjien eläkelaitos
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
Medialiitto
Metsäkeskus
Metsäteollisuus ry
Museovirasto
Oikeuskanslerin virasto
Oikeusministeriö
Oikeusrekisterikeskus
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Opetushallitus
OTKES
Palkeet
Palvelualojen työnantajat PALTA ry
Patentti- ja rekisterihallitus
Pelastusopisto
Pirkanmaa
Pirkanmaan ELY-keskus
Pohjanmaa
Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Karjala
Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Pohjois-Pohjanmaa
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjois-Savo
Pohjois-Savon ELY-keskus
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Poliisihallitus
Puolustus- ja Ilmailuteollisuus PIA ry
Puolustuskiinteistöt
Puolustusministeriö
Puolustusvoimat
Puusepänteollisuus ry
Päijät-Häme
Päivittäistavarakauppa ry
Rahoitusvakuusvirasto
Rajavartiolaitos
Rakennusteollisuus RT ry
Rikosseuraamuslaitos
Ruokavirasto
Saamelaiskäräjät
Sailab – MedTech Finland ry
Satakunnan ELY-keskus
Satakunta
Satamaoperaattorit ry
Senaattikiinteistöt
Sisäministeriö
Siviilikriisinhallinnan keskus CMC Finland
Siviilipalveluskeskus
Sivistystyönantajat ry

Sosiaali- ja terveysministeriö
Sosiaali- ja terveystieteiden lupa- ja valvontavirasto
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Statens ämbetsverk på Åland
STTK
Suojelupoliisi
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
Suomen Asianajajaliitto
Suomen Erillisverkot Oy
Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra
Suomen Kiertovoima ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen kylät ry
Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen pankki
Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK
Suomen Punainen Risti
Suomen Satamat ry
Suomen Tekstiili & Muoti ry
Suomen Varustamot Ry
Suomen Vesilaitosyhdistys ry
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto Unifi ry
Suomen ympäristökeskus
Suomen yrittäjät ry
Säteilyturvakeskus
tapaturmavakuutuslaitosten liitto
Tasa-arvovaltuutettu
Tasavallan presidentin kanslia
Teknologiateollisuus ry
Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos
tiedusteluvalvontavaltuutettu
tietosuojavaltuutettu
Tilastokeskus
Tulli
Tuomioistuinvirasto
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto
Turvallisuuskomitea
Työ- ja elinkeinoministeriö
Työeläkevakuuttajat
Ulkoministeriö
Ulkopoliittinen instituutti
Ulosottolaitos
Uskot ry
Uudenmaan ELY-keskus
Vakuutuskeskus
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtiokonttori
Valtion erityisrahoitusyhtiö Finnvera Oy
Valtion tieto- ja viestintätekniikkakeskus Valtori
Valtioneuvoston kanslia
Valtiovarainministeriö

vammaisfoorumi
Vanhusasiavaltuutettu
Vantaa ja Kerava
Varsinais-Suomen ELY-keskus
Varsinais-Suomi
VATT
Väylävirasto
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
Yhteinen Toimialaliitto ry
Yleisradio
Ympäristöministeriö
Ålands hälso- och sjukvård

Lausunnonantajan lausunto

Huomionne valmiuslain varautumisvelvollisuutta koskevasta muistiosta

Miten arvioisitte voimassa olevan valmiuslain kokonaisuutta ja toimivuutta? Mitä valmiuslaissa tulisi erityisesti kehittää?

Onko muita näkökulmia, joita edustamanne taho erityisesti toivoisi otettavan huomioon valmiuslain uudistamista koskevassa työssä?

Suurpää Johanna
Oikeusministeriö

Keravuori-Rusanen Marietta
Oikeusministeriö